

Jan van Buren

Het werk van de Heilige Geest,

wat zegt de Bijbel hierover?

‘Hebt u de Heilige Geest ontvangen toen u tot geloof kwam?’

(...) ‘als iemand de Geest van Christus niet heeft, die is niet van Hem’.

‘Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. En dit zei Hij over de Geest, Die zij die in Hem geloven, ontvangen zouden; want de Heilige Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was’.

Handelingen 19:2; Romeinen 8:9; Johannes 7:38-39

---

1. Inleiding

Bovenstaande teksten tonen aan hoe belangrijk het is om te weten dat je de Heilige Geest hebt ontvangen, toen je tot geloof bent gekomen. Je mag dan weten dat de Geest van God, evenals de vrouw in Lukas 15 die met een lamp een penning zocht en vond, jouw levenshuis en de schuilhoeken van je hart heeft schoongeveegd en in Gods licht heeft gebracht. En zoals deze vrouw blij was samen met anderen, zo is de Heiland blij met jou, een verlost zondaar. Hij is verheugd dat Hij door Zijn Geest in je kan wonen; en Hij geeft je de zekerheid dat je verlost bent uit de macht van de duisternis. Je bent nu het eigendom van Hem, Die jou zo heeft liefgehad. Je bent voor eeuwig met Hem verbonden, zoals die gevonden penning aan de hals van de vrouw hing. Je behoort voortaan bij Hem en Hij heeft de regie over je leven overgenomen, zodat je Hem en je medegelovigen uit liefde kunt dienen.

Elk mens heeft een geest, die vanuit het hoofd zijn lichaam bestuurt. Evenzo wordt het nieuwe leven – de goddelijke natuur – zichtbaar door de Heilige Geest, Die

woont in allen die opnieuw geboren zijn. Christus is het Hoofd van de gemeente, en Hij bestuurt vanuit de hemel Zijn lichaam op aarde door de Heilige Geest, Die in ons woont. Om antwoord te kunnen geven op de vraag of wij de Heilige Geest hebben ontvangen, zullen wij eerst ingaan op de vraag Wie Hij is en hoe Hij Zich openbaart.

Bij de ontmoeting van de Heere Jezus met de Samaritaanse vrouw sprak Hij met haar over de aanbedding in geest en waarheid en over God de Vader, Die geest is. Voor haar en de Samaritanen in die stad werd duidelijk dat Hij, Die alles van haar wist, de Messias en de Heiland van de wereld was (Joh. 4:23-26, 42). Hoe men het Koninkrijk van God moet binnengaan, wist zelfs Nicodemus niet, hoewel hij de leraar van Israël was. In een persoonlijk gesprek met hem legde de Heere Jezus uit dat als iemand niet uit water en Geest geboren is, hij het Koninkrijk van God niet kan zien en niet kan binnengaan. Om dit voor ons mogelijk te maken moest de Zoon des mensen worden verhoogd aan het kruishout, zoals Mozes de koperen slang had verhoogd in de woestijn (Joh. 3:1-21).

Na de verschijning van de Heere Jezus vanuit de hemel aan Saulus op de weg naar Damascus en nieuwe openbaringen aan hem, schreef hij als de apostel Paulus later over het geheimenis van de godsvrucht het volgende: 'God is geopenbaard in het vlees, is gerechtvaardigd in de Geest, is verschenen aan de engelen, is gepredikt onder de heidenen, is geloofd in de wereld, is opgenomen in heerlijkheid' (1 Tim. 3:16).

Die eerste ontmoeting met de verheerlijkte Heere is Paulus nooit vergeten. Hij sprak diverse malen over het licht dat hem vanuit de hemel omstraalde, dat voor zijn beleving steeds sterker werd. Deze ontmoeting bewerkte in hem een radicale en een blijvende verandering (vgl. Hand. 26:13; 2 Kor. 3:17-18). De mannen die bij hem waren, leidden hem bij de hand en brachten hem naar Damascus. Daar sprak de Heere tegen hem door middel van Ananias. Nadat hij de Heilige Geest had ontvangen en met de Geest was vervuld, werd zijn leven het zichtbare getuigenis van iemand die als volgeling van Christus geleid werd door de Geest van God. Overweldigd door Gods liefde schreef hij de woorden: 'De Zoon van God, Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven' (Gal. 2:20).

In zijn brieven heeft hij veel onderwijs gegeven over het werk van de Heilige Geest in en door de gelovigen. Wanneer hij vragen beantwoordt over het functioneren van de gemeente en de gaven die de Heere Jezus daartoe heeft gegeven aan de Zijnen, doet hij de oproep: 'Wees navolgers van mij, zoals ik navolger van Christus ben' (1 Kor. 11:1). Met een heilige vrees, ofwel met diep ontzag, en door liefde gedrongen ging hij daar waar God hem riep. Dan mocht hij ervan getuigen dat het

God had behaagd Zichzelf niet alleen 'aan hem', maar 'in hem' te openbaren (Gal. 1:16). Het doel van God met ons is dat de Heere Jezus voor God en mensen zichtbaar wordt in de levenswandel (2 Kor. 5:11, 14).

Het leven met God is een rijk en gezegend leven, waarbij een geestelijke antenne onontbeerlijk is. Voordat je verder leest, wil ik je vragen de Bijbel te openen en eerst aandachtig 1 Korinthe 1 en 2 te lezen. Immers om als 'een geestelijk mens' geestelijke dingen met geestelijke dingen te kunnen vergelijken, gaat een persoonlijke ontmoeting met Hem vooraf. En die mag je hebben, als je Zijn Woord biddend leest. Vervolgens kun je als gelovige door de inwoning van de Heilige Geest de dingen onderzoeken die God ons heeft geopenbaard door Zijn Geest. Zo leren wij de dingen kennen die ons door genade geschonken zijn, zelfs de diepten van God. De natuurlijke mens neemt de dingen van de Geest van God niet aan, het is dwaasheid voor hem. Hij kan ze ook niet begrijpen, omdat ze *geestelijk* beoordeeld worden.

2. De Heilige Geest is God

Door de Bijbel te lezen ontdekken we dat de Heilige Geest ook God is. De Bijbel begint met de woorden: 'In het begin schiep God de hemel en de aarde'; en de mededeling van de eerste twee verzen eindigt met de woorden: 'de Geest van God zweefde boven het water'. Vervolgens lezen we aan het eind van Genesis 1: 'Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis' (Gen. 1:1-2; 1:26).

Nadat de mens had gegeten van de boom waarvan hij niet mocht eten, zei de Heere God: 'Zie, de mens is geworden als één van Ons, omdat hij goed en kwaad kent'. Toen de nakomelingen van Noach een toren aan het bouwen waren waarvan de top in de hemel moest reiken, zei de HEERE: 'Kom, laten Wij neerdalen en laten Wij hun taal daar verwarren'. Jesaja hoorde de stem van de Heere. Hij zei: 'Wie zal ik zenden? Wie zal er voor Ons gaan?' (Gen. 3:22; 11:7; Jes. 6:8). Steeds sprak God met een meervoudsvorm: 'Ons' en 'Wij'.

In de eerste verzen van de Bijbel worden God en de Geest dus samen genoemd. God schiep, in het Hebreeuws staat er: Elohim, אֱלֹהִים. Letterlijk lezen wij hier in vers 1: 'de *machtige*, of de *sterke* goden schiep'. *El* betekent in het Hebreeuws 'machtige' of 'sterke'. De toevoeging '*ohim*' is een meervoudsvorm = goden.

In Deuteronomium 6:4 lezen we dat Mozes tegen het volk zegt: 'Luister Israël! De HEERE, onze God, de HEERE is één!' Dit één zijn – in het Hebr. *echad* – wijst op verscheidenheid binnen een bepaalde eenheid, het is een meervoudige eenheid.

God heeft Zichzelf geopenbaard als Vader, als Zoon en als Heilige Geest, zowel bij de schepping als bij de herschepping, d.i. het verlossingswerk van Christus om zondaars te redden en tot God te brengen. Toch is Hij de Enige. Ook de mens zelf vormt een meervoudige eenheid ('*echad*'). God schiep hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen, om samen tot één vlees te zijn (Gen. 1:27; 2:24).

De apostel Paulus schrijft: 'Toch is er voor ons maar één God: de Vader, uit Wie alle dingen zijn, en wij voor Hem, en één Heere: Jezus Christus, door Wie alle dingen zijn en wij door Hem' (1 Kor. 8:6; vgl. Joh. 1:2; Kol. 1:16; Hebr. 1:2; 11:3). Met eerbied gezegd: God de Vader maakte het plan, God de Zoon voerde het uit, en Hij deed dit door God de Heilige Geest. Bij de schepping sprak de Zoon in overeenstemming met de wil van de Vader en Hij riep met Zijn machtswoord het zichtbare uit het niets tevoorschijn; terwijl de Geest van God zweefde boven het water.

Bij de bekering van de mens tot God zijn ook zowel de Vader als de Zoon en de Heilige Geest betrokken. Een illustratie hiervan vinden we in de drie bekende gelijkenissen van Lukas 15. De Zoon van God, de Heere Jezus, zoekt als de Goede Herder het verlorene. Hij draagt de zondaar naar huis, en Hij droeg zijn zonden weg (vers 1-7). De Heilige Geest zoekt evenals een vrouw in alle plaatsen met de lamp van Gods Woord; dat is het ontdekkende werk in het hart van de mens die verloren is (vers 8-10). En de Vader wacht en ziet uit: Hij trekt met koorden van liefde en sluit de verloren zoon in Zijn armen (vers 11-32). Gelovigen zijn uitverkoren (1) overeenkomstig de *voorkennis van God de Vader*, (2) *door de heiliging van de Geest*, (3) tot gehoorzaamheid en besprenkeling met *het bloed van Christus* (1 Petr. 1:2).

De engel Gabriël kondigde aan Maria de geboorte van Jezus aan met de woorden: 'De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen. Daarom ook zal het Heilige Dat uit u geboren zal worden, Gods Zoon genoemd worden'. Christus is door de Heilige Geest verwekt, en ook met de Geest gezalfd (Luk. 1:35; Hand. 4:27).

Simeon heeft de Christus, de Gezalfde van God, mogen zien en in zijn armen kunnen nemen (Luk. 2:26). Bij de doop van de Heere Jezus in de Jordaan horen we de stem van de *Vader*, en hierbij zien we de *Geest* in de gedaante van een duif op Hem neerdalen (Matt. 3:16; Luk 3:22). Vol van de Geest werd Hij door de Geest naar de woestijn geleid, waar Hij veertig dagen verzocht werd door de duivel. Door de kracht van de Geest keerde Hij weer terug naar Galilea (Matt. 4:1; Luk. 4:1, 14).

Aan het begin van Zijn openbare optreden werd de boekrol van Jesaja aan Hem gegeven in de synagoge en legde Hij uit waar de profeet over sprak: 'De Geest van

de Heere is op Mij, omdat Hij Mij gezalfd heeft; Hij heeft Mij gezonden om aan armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen die gebroken van hart zijn' (Luk. 4:18; Jes. 61:1). Na de arrestatie van de apostelen in het boek Handelingen verhieven zij hun stem tot God met de woorden: 'Heere! U bent de God Die de hemel en de aarde gemaakt hebt (...). De koningen van de aarde stellen zich op en de vorsten spannen samen tegen de Heere en tegen Zijn Gezalfde' (Hand. 4:24-27; Hebr. 1:9).

Een illustratie van Zijn zalving vinden we in de toebereiding van het graanoffer (Lev. 2). Dit offer spreekt van de waarachtige mensheid van de Heere Jezus. Hij was de tarwekorrel die in de aarde viel en stierf (Joh. 12:21-28). Het meelbloem van het graanoffer bevatte geen enkele oneffenheid. Zijn leven en Zijn gedrag was zo heel anders dan het leven van alle andere mensen. Er waren geen uitschieters, of plooiën die gladgestreken moesten worden. De ongezuurde koeken zijn een beeld van Hem. Gods Woord zegt dat er in Hem geen zonde was, dat Hij geen zonde gedaan heeft en dat Hij geen zonde gekend heeft (1 Joh. 3:5; 1 Petr. 2:22; 2 Kor. 5:21). Zo wordt Hij door Johannes, Petrus en Paulus beschreven. Hij was volkomen zondeloos. De met olie gemengde en met olie bestreken koek is een beeld van het feit dat Hij door de Heilige Geest is verwekt en met de Heilige Geest is gezalfd. Bij Zijn zalving werd Hij openlijk voor Zijn dienst aangesteld (Lev. 2; 8:26).

Op het kruis gaf *de Vader* Zijn Zoon. En hier offerde *de Zoon* Zichzelf onberispelijk aan God door de kracht van *de Heilige Geest* (vgl. Gen. 22:7-8, 19; Joh. 16:32; Hebr. 9 en 10). Zo zien we de eenheid tussen God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. Die goddelijke eenheid blijkt zowel bij de schepping, bij de bekering van zondaars, bij de doop van de Heere Jezus, bij Zijn dienstwerk en bij Zijn verzoend sterven aan het kruis.

Over de unieke eenheid in de godheid heeft de Heere Jezus gesproken, en de apostelen hebben erover geschreven: 'God is *geest*'. 'Wie Mij gezien heeft, heeft de *Vader* gezien'. God heeft Hem, d.i. de *Heere Jezus*, een lichaam toebereid. De Heere Jezus Christus is God geopenbaard in het vlees. Eenmaal zal elk oog Hem, d.i. Jezus Christus, zien (vgl. Joh. 4:24; 14:6-11; Hebr. 10:5, 10; 1 Tim. 3:16; 1 Joh. 3:2b; Openb. 1:7).

Toen de Heere Jezus op aarde was, verheerlijkte Hij de Vader doordat Hij als waarachtig Mens Hem gehoorzaamde en Hem openbaarde. Nu Hij in de hemel is, wordt Hij door de Heilige Geest verheerlijkt (Joh. 16:14; 17:4-5). Dit doet de Heilige Geest door het volle licht op de Heere Jezus te laten vallen. We lezen dan ook nergens in de Bijbel dat er tot de Heilige Geest werd gebeden. Wel is er sprake van bidden 'in de Geest' (Jud.:20). Zowel de Vader als de Zoon, alsook de Heilige Geest,

is God! Hoewel de Heilige Geest soms de derde Persoon in de Godheid wordt genoemd, maakt de Bijbel dit onderscheid niet. Nogmaals: 'De HEERE onze God, de HEERE is één'.

Dit kunnen we niet begrijpen, wel geloven! Een Latijnse inscriptie uit de eerste eeuw vermeldt: Ik ben wat Ik was, d.i. God; Ik was niet wat Ik ben, d.i. Mens; Ik ben nu beide, God én Mens.

De genezing door de Heere Jezus van de blindgeborene was een van de vele bewijzen dat Hij de Christus was, de door God gezonden Zoon, Die één was met de Vader. De blindgeborene geloofde dit. De Farizeeën echter haatten Hem hierom (Joh. 9:30-38). Toen Hij met Zijn discipelen sprak over Zijn terugkeer naar de hemel, zei Hij: 'Ik ga heen naar de Vader; want de Vader is meer dan Ik'. Dit is niet in tegenspraak met Zijn eerdere uitspraak: 'Ik en de Vader zijn één'. Hij, Die één is met Vader, kwam op aarde als God geopenbaard in het vlees. Als de Gezondene van de Vader deed de Heere Jezus altijd de wil van Zijn Vader. De Vader was groter dan Hij, wanneer het gaat om de positie die Christus innam als Mens op aarde (Joh. 14:28). Wat Zijn wezen of natuur betreft, kon Hij zeggen: Ik en de Vader zijn één (Joh. 10:29-30).

3. De Heilige Geest is een Persoon

Veelal denken we bij een persoon aan iemand die we kunnen zien, aan een gestalte. Maar zoals God de Vader geen lichaam heeft, zo heeft de Heilige Geest ook geen lichaam. Anders dan de Heere Jezus, Die een lichaam van vlees en bloed aannam zoals wij mensen dit hebben (Hebr. 10:5). De definitie van een persoon is: een wezen dat zelfstandig en bewust handelt. Zoals mensen *personen* genoemd worden, is God de Heilige Geest ook een Persoon. Maar zoals we zullen zien, wel in groot contrast met de mensen: Hij handelt in volkomen harmonie met God de Vader en God de Zoon. Hoewel de Heilige Geest kracht geeft, is Hij veel meer dan een kracht. De Heilige Geest wordt als goddelijk Persoon met 'Hij' en met 'Hem' aangeduid.

Dat de Heilige Geest een Persoon is, blijkt o.a. uit het feit dat je Hem kunt *smaden* door de genade die God ons aanbiedt af te wijzen (Hebr. 10:29). Je kunt de Heilige Geest *bedroeven* door zondig gedrag in woord en daad, door ongehoorzaamheid (Ef. 4:30; vgl. Jes. 63:10). Je kunt de Heilige Geest *lasteren*, zoals de Farizeeën deden (Matt. 12:31). Men kan tegen Hem *liegen* en Hem *bedriegen*, zoals Ananias en Saffira deden (Hand. 5:1-5). Stefanus bracht de Raad onder ogen dat we ons tegen de Heilige Geest kunnen verzetten, evenals de vaderen (Hand. 7:51).

Ook spreekt de Heilige Geest persoonlijk tot mensen, zoals Hij bijvoorbeeld *sprak* tot de evangelist Filippus (Hand. 8:29). Door Zijn inwoning *bidt* Hij in ons en voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen (Rom. 8:26). Zoals bepaalde omstandigheden, mensen en ook de satan een verhindering kunnen zijn om het Woord te spreken, kan ook de Heilige Geest dit spreken *verhindere*n (Hand. 16:6-7).

Toen de Heere Jezus bij Zijn discipelen was, heeft Hij hun veel dingen geleerd. Voor Zijn terugkeer naar de hemel gaf Hij de Zijnen de belofte: De Heilige Geest zal u *alles leren*. Paulus schreef in 1 Korinthe dat hij door de Geest van God goddelijke dingen openbaarde met woorden die de Geest ons leert. De Heilige Geest zal in bijzondere omstandigheden de volgelingen van de Heere Jezus zelfs de woorden te binnenbrengen die zij moeten spreken (Joh. 14:26; 1 Kor. 2:10-16; Luk. 12:11-12). De Heilige Geest heeft *geprofeteerd* over de toekomstige dingen, bijv. door David en andere heilige mannen van God. Zij hebben door de Heilige Geest gedreven gesproken (2 Sam. 23:2; Hand. 1:16; 2 Petr. 1:21).

God, de Heilige Geest, is alomtegenwoordig. David verwoordt dit besef met de woorden: 'Waar kan ik Uw Geest ontgaan, waar Uw aangezicht ontvluchten?' (Ps. 139:7-10; vgl. 104:30). En Job zegt over zijn Schepper: 'De Geest van God heeft mij gemaakt, en de adem van de Almachtige heeft mij levend gemaakt' (Job 33:4). En hij schrijft ook: 'Door Zijn Geest kreeg de hemel schoonheid' (Job 26:13). Hij is alwetend. God openbaart de geheimen van Zijn hart door de Geest (1 Kor. 2:10). De Heilige Geest is almachtig en heilig. Bekeerlingen worden gedoopt in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest (Matt. 28:17-20).

4. De Heilige Geest geeft wijsheid en kracht

De Geest is de kracht, de energiebron, voor allen die een dienst voor God mogen verrichten. Na de hemelvaart van de Heere Jezus keerden Zijn discipelen terug naar Jeruzalem om te wachten totdat zij kracht zouden ontvangen door de komst van de Heilige Geest. Zo konden zij van Christus gaan getuigen (Hand. 1:8; 3:12; 4:29-31; 6:8; Rom. 15:19).

Ook voor ons geldt dat Zijn goddelijke kracht ons alles heeft geschonken wat tot het leven en de godsvrucht behoort. Dit komt tot stand door de kennis van Hem, Die ons geroepen heeft door Zijn heerlijkheid en Zijn deugd, (...) opdat wij daardoor deel zouden krijgen aan de goddelijke natuur (2 Petr. 1:3-4). Door onze eigen zwakheid te erkennen, wordt Gods kracht zichtbaar in de gelovigen en ervaren zij

de liefde van God en de gemeenschap van de Heilige Geest (2 Kor. 12:9-10; 13:13; 1 Petr. 4:11).

Daarbij geeft God door de Heilige Geest ook fysieke kracht, wijsheid en kennis. We noemen als voorbeelden in het Oude Testament: Mozes, Bezaleël en Aholiab, Kaleb, en Simson (Ex. 28:3; 31:2-6; Deut. 34:7; Joz. 14:11; Richt. 14:6). En in het Nieuwe Testament zien we dat God fysieke en geestelijke kracht geeft om de gaven van de Geest uit te oefenen (1 Kor. 12:1-11).

Van de geschiedenis van Simson kunnen we leren dat het geheim van onze kracht verbonden is met toewijding. Toen de nazireeër Simson zijn geheim prijs gaf en zijn haar werd afgeknipt, was zijn kracht van hem geweken en was hij zwak zoals andere mensen. Het lange haar was een symbool van zijn toewijding. Toen het haar van zijn hoofd weer begon te groeien, keerde zijn kracht nog eenmaal terug (Richt. 13:3-5; 16:17-30).

5. Het werk van de Heilige Geest in het Oude en het Nieuwe Testament

Het is duidelijk dat alleen *God* nieuw leven aan dode zondaars kan schenken. De wedergeboorte die daartoe nodig is, is ook het werk van God. De nieuwe geboorte gebeurt niet door de wil van een mens. God bewerkt dit door de Heilige Geest vanaf de eerste mens Adam, die geestelijk dood was door zijn val, tot aan het einde van het Messiaanse rijk, dus zowel voor als na het kruis (Joh. 3:3, 5, 8).

In het Oude Testament echter werkte de Heilige Geest zowel in ongelovigen als gelovigen. De Heilige Geest rustte op hen of was bij hen, maar Hij woonde niet permanent in hen (vgl. 1 Sam. 10:10). Hij sprak door Bileam, een ongelovige; en door koning David, een gelovige (Num. 24:2; 2 Sam. 23:2). De werking van de Heilige Geest was steeds tijdelijk. Zo bad David de woorden: 'Neem Uw Geest niet van mij' (Ps. 51:13). En de Geest week van koning Saul (1 Sam. 16:14).

In het Nieuwe Testament, dat wil zeggen na de Pinksterdag, heeft de Heilige Geest woning gemaakt in de gelovigen. Hij woont altijd in hen en zal Hij bij hen blijven (Joh. 14:17). Gelovigen kunnen het werk van de Heilige Geest in henzelf op verschillende manieren verstoren, zodat Gods Geest niet duidelijk meer waar te nemen is. Dit gebeurt als zij door verkeerd gedrag het woord van het leven niet meer vertonen en de gaven Die Hij gaf niet uitoefenen.

(a) Voorzeggingen van de uitstorting van de Geest

Door de profeten Jesaja, Jeremia, Ezechiël, Joël en Zacharia was aangekondigd dat God Zijn Geest zou uitstorten in de laatste dagen, zoals water wordt uitgestort (Jes. 32:15-18; 44:3; Ezech. 36:27; 37:6, 14; Joël 2:28; Zach. 12:10).

Tijdens het Loofhuttenfeest woonde het volk Israël in loofhutten. Jaarlijks werd dan de reis van het volk door de woestijn herdacht. Tijdens dit feest werd in Jeruzalem elke dag met een gouden kruik water geschept vanuit de bron Siloam en in de tempel uitgegoten ter herinnering aan het water dat uit de rots stroomde en dat als een rivier in droge plaatsen vloeide (Ex. 17:6; Num. 20:7-11; Ps. 78:15; 105:41; 114:8). De steenrots die het volk voorzag van het nodige water was Christus, zegt Paulus, en Hij is het Die de Zijnen nu het levende water geeft (1 Kor. 10:4).

Hoewel de Heere Jezus wist dat de Joden Hem wilden doden, ging Hij – nadat Zijn broeders Hem waren voorgegaan – in het verborgen ook op naar Jeruzalem om het Loofhuttenfeest te vieren. Op de laatste dag van het feest, terwijl de samengestroomde menigte op het tempelplein stil werd, werd het water uitgegoten. Waarschijnlijk op dat stille moment stond Jezus daar en riep: ‘Als iemand dorst heeft, laat hij bij Mij komen en drinken. Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. Dit nu zei Hij van de Geest, Die zij die in Hem geloven, zouden ontvangen; want de Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet was verheerlijkt’ (Joh. 7:37-39).

Terwijl de Heere Jezus alles wist wat over Hem zou komen, ging Hij vijf maanden later opnieuw naar Jeruzalem: nu om het Pascha te vieren, het feest dat herinnerde aan de verlossing uit de slavernij van Egypte. Driemaal sprak Hij met de discipelen over Zijn verwerping door het volk, en Zijn sterven en opstanding uit de dood. De laatste week vóór de kruisiging van de Heere Jezus gebeurden er veel bijzondere dingen in Jeruzalem. Hoewel de discipelen enerzijds vreesden dat Hij zou worden gedood, leefde bij hen de sterke verwachting dat Hij Zijn regering als de Messias zou aanvaarden. Ze werden daarin bevestigd toen twee discipelen vooruit werden gestuurd om een ezelin te halen waarop Hij plaatsnam en onder Hosannageroep de stad binnenreed.

Daarop ging Hij de tempel binnen en reinigde het gebedshuis door een einde aan alle handel daar te maken en de kooplieden te verdrijven (Luk. 19:28-48). Enkele dagen daarna was het Pascha. Tijdens de maaltijd ontstond er twist onder de discipelen over de vraag wie van hen wel de belangrijkste was en de eerste plaats zou innemen in het komende Koninkrijk. Bij Zijn intocht in de stad weende Hij over haar en zei: ‘Och, mocht op deze uw dag ook u erkennen wat tot uw vrede dient.

Nu is het echter verborgen voor uw ogen' (Luk. 19:42). Zelfs Zijn discipelen begrepen dit niet.

Om hun te laten zien dat Hij gekomen was om te dienen en Zijn leven te geven tot een losprijs voor velen, stond de Heere Jezus op van de maaltijd en waste Hijzelf hun voeten. Daarna ontmaskerde Hij Judas, de verrader, en kondigde ook de verloochening door Petrus aan (Matt. 20:28; Luk. 22; Joh. 13). Hierna sprak Hij over de directe toekomst, over de weg naar het Vaderhuis, Zijn terugkeer naar de Vader en de komst van de Heilige Geest naar de aarde.

In hun verwarring en verdriet begrepen zij maar weinig van Zijn woorden en van de belofte: Ik zal jullie niet als wezen achterlaten. De Heer zou de Vader vragen om een andere Zaakwaarnemer, de Trooster (Gr. *parakletos*), opdat Die zou komen en voor altijd bij hen zou blijven. Dit is de Heilige Geest, Die zou uitgaan van de Vader en de Zoon. Deze zou de wereld overtuigen van zonde, van gerechtigheid en van oordeel (Joh. 16:8-11). De Heilige Geest zou in de gelovigen komen wonen en voor altijd bij hen blijven. Hij zou voor hen bidden en hun kracht geven voor de dienst. De Geest zou alles in herinnering brengen wat Christus had gezegd; en Hij zou van Hem getuigen en hun de toekomstige dingen verkondigen (Joh. 14:14-26; 15:26; 16:5-15).

Toen Johannes later over dit Loofhuttenfeest schreef in Johannes 7, begreep hij dat de Heilige Geest pas kon komen nadat Christus was verheerlijkt in de hemel. Christus sprak ook over het doel waartoe Hij en de Vader de Geest zouden zenden om in de gelovigen te wonen. Het was niet alleen om voor altijd bij hen te zijn. Zijn inwoning in de gelovigen en daardoor Zijn bijzondere aanwezigheid op aarde is ook het bewijs hoe slecht de mens is. Het overtuigend bewijs van zonde werd geleverd doordat zij niet in Hem geloofden en Hem zelfs verwierpen.

Hoewel het van alle tijden het werk van de Heilige Geest is, dat iemand zijn zondige toestand ziet en erkent, blijkt uit het tekstverband in Johannes 16:8-11 dat de Heere Jezus dit hier niet bedoelt. Het gaat om drie dingen die nu duidelijk zijn aangetoond: zonde, gerechtigheid en oordeel. (1) Hem te kruisigen was een lage en onrechtvaardige daad, het bewijs dat de wereld Hem had verworpen. (2) De komst van de Heilige Geest was daarentegen het bewijs van Gods gerechtigheid. Christus keerde terug naar Zijn Vader in de hemel en de wereld zag Hem niet meer. De Zoon van God leefde als een Rechtvaardige op aarde. God wekte Hem in gerechtigheid op uit de doden en nam Hem tot Zich in Zijn heerlijkheid. Dit was het ultieme bewijs van Gods gerechtigheid. (3) Daarbij is de komst van de Heilige Geest ook het bewijs van het oordeel dat nog komt. De overste van deze wereld is al geoordeeld op het kruis. Maar het definitieve oordeel, het eindvonnis over de satan

en de wereld volgt later, alsook over alle goddelozen. We zien dit in het boek Openbaring.

(b) De uitstorting van de Heilige Geest volgens het boek Handelingen

Nadat de Heere God de eerste mens, Adam, had gevormd uit het stof van de aardbodem, blies Hij de levensadem in zijn neusgaten. Zo werd de mens tot een levend wezen (Gen. 2:7). Na de opstanding van de Heere Jezus, bij Zijn eerste verschijning aan de discipelen, blies Hij op hen en zei tegen hen: 'Ontvang [de] Heilige Geest' (Joh. 20:22). Dit maakte hen geschikt om kort erna de Heilige Geest *inwonend* te ontvangen.

Bij het afscheid van Zijn discipelen op de Olijfberg had de Heere Jezus hun bevolen niet uit Jeruzalem weg te gaan, 'maar de belofte van de Vader te verwachten, die u, zei Hij, van Mij gehoord hebt; want Johannes doopte wel met water, maar u zult met de Heilige Geest gedoopt worden, niet lang na deze dagen' (Hand. 1:5; vgl. Luk. 3:16). Eerder had Hij gezegd: 'Hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven aan hen die tot Hem (erom) bidden' (Luk. 11:13). In de evangeliën lezen we nergens dat men hierom heeft gebeden. Nu echter ging het om de Heilige Geest, Die in hen zou komen wonen en bij hen zou blijven.

Op de Pinksterdag, vijftig dagen na de opstanding van Christus en tien dagen na Zijn hemelvaart, waren in een bovensaal honderdtwintig gelovigen bijeen, die baden en de komst van de Heilige Geest verwachtten. Toen vond plaats wat was aangekondigd door de profeten en door de Heere Jezus. God stortte naar Zijn belofte de Heilige Geest uit op deze honderdtwintig gelovigen.

Aan het begin van Zijn laatste reis naar Jeruzalem, in het uiterste noorden van het land, had de Heere Jezus aan Zijn discipelen gevraagd: 'Wie zegt u dat Ik ben?' Hierop had Petrus geantwoord: 'U bent de Christus, de Zoon van de levende God'. Na deze belijdenis van Petrus had de Heere tegen hem gezegd: Op deze rots, op deze belijdenis zal Ik Mijn gemeente bouwen. Het was een gebeurtenis die toen nog moest plaatsvinden (Matt. 16:13-20).

Nu echter was het ontstaan van de gemeente van Jezus Christus een feit. De gemeente, een lichaam, een levend organisme op aarde, was door de Heilige Geest verbonden met het verheerlijkte Hoofd in de hemel en tot één lichaam gedoopt. Dat dit een eenmalige gebeurtenis was, blijkt uit 1 Korinthe, de brief waarin de apostel Paulus ca. dertig jaar later dit beschrijft als een gebeurtenis die in het

verleden heeft plaatsgehad: 'Wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij wij Joden zijn, hetzij Grieken, hetzij slaven, hetzij vrijen; en wij allen zijn van één Geest doordrenkt' (Hand. 2; 1 Kor. 12:12-13).

De doop met de Heilige Geest ging gepaard met de volgende drie tekenen:

- Een geluid *als van* een geweldig gedreven wind (Gr. *pneuma*). Dit is een beeld van de kracht van de adem van God.
- Iedereen in de samengekomen menigte hoorde de apostelen in hun eigen taal spreken. De taalbarrière werd tijdelijk opgeheven.
- Op de hoofden van de apostelen waren tongen *als van* vuur te zien.

Na de indrukwekkende toespraak van Petrus waren vele toehoorders diep in hun hart geraakt. Zij sloegen zich op de borst en zeiden tegen de apostelen: 'Wat moeten wij doen, mannen broeders?' Waarop Petrus tegen hen zei: 'Bekeer u en laat eenieder van u gedoopt worden in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving van zonden; en u zult de gave van de Heilige Geest ontvangen. Want voor u is de belofte (...). En met veel meer andere woorden legde hij getuigenis af en spoorde hij hen aan met de woorden: Laat u behouden van dit verkeerde geslacht'.

Door zich te laten dopen na hun bekering namen zij openlijk afstand van al diegenen die Christus verwierpen. Op die dag bekeerden velen zich tot God, en ontvingen zij ook de Heilige Geest inwonend. De doop met de Heilige Geest was toen voor hen ook een feit geworden. Wat die dag begon met een kleine groep van honderdtwintig personen in de bovenzaal, breidde zich uit tot een groep van drieduizend Joodse zielen. En de volgende dag kwamen alleen al vijfduizend mannen tot geloof. Hoewel het niet precies wordt genoemd, is het heel aannemelijk dat er die dag ook vele vrouwen en jongeren tot geloof kwamen. Vervolgens werden er dagelijks toegevoegd. Ook een grote menigte priesters kwam tot geloof (Hand. 2:41; 4:4; 5:14; 6:7; 12:24).

Wat op de Pinksterdag plaatsvond, is een voorvervulling van wat er zal gebeuren bij de verschijning van de Heere Jezus, wanneer God Zijn Geest zal uitstorten op *alle* vlees. Hij zal hun de Geest van genade en van gebed geven, Zijn Geest in hun binnenste. Zie nogmaals Jesaja 32:15-18; 44:3; Ezechiël 36:27; 37:6, 14; Joël 2:28; Zacharia 12:10.

Sinds deze bijzondere gebeurtenis op de Pinksterdag ontvangt eenieder die God gehoorzaamt en Zijn Woord gelooft de inwoning van de Heilige Geest. En daarmee wordt de doop in de Geest op hen persoonlijk toegepast en worden zij toegevoegd aan het lichaam van Christus, de gemeente (Hand. 1:5; 1 Kor. 12:12-13; Ef. 4:4).

Het Woord van God wordt in de Bijbel vergeleken met een *vuur*. Dit gebeurt in figuurlijke zin, wanneer de Heilige Geest het Woord toepast op ons hart en leven (Jer. 23:29). Het vuur heeft verschillende eigenschappen: (1) het *verteert* de dingen die je erin werpt, (2) het geeft *warmte* en (3) het geeft *licht*. Het vuur wordt in ons als gelovigen zichtbaar als wij verkeerde dingen oordelen en wegdoen, als wij Gods licht laten schijnen en ook Zijn warme liefde laten voelen – waar wij ook zijn. Zo gingen de discipelen als vurige getuigen van Christus de wereld in. Wij kennen voorbeelden als Apollos, Paulus en Petrus (Hand. 18:25; Rom. 12:11; 1 Petr. 4:8).

De kring van de gemeente werd vervolgens uitgebreid met de Samaritanen, die half heidens waren (zie Hand. 8:14-17). En korte tijd later ook met mensen uit de volken, die tot geloof kwamen (zie Hand. 10:45-46). Enkele jaren later ontmoette Paulus in Efeze een groep Joodse mannen, twaalf discipelen van Johannes de Doper. Nadat hij hun het evangelie had uitgelegd, kwamen zij tot bekering en geloof in Christus Jezus. Nadat zij gedoopt waren, legde Paulus hun de handen op en ontvingen zij de Heilige Geest. De handoplegging was een daad die bevestigde dat deze twaalf discipelen van Johannes de Doper nu op dezelfde christelijke grondslag stonden en deelden in het geloof in het verzoeningswerk van Christus, evenals de apostel en de andere volgelingen van Christus. God bevestigde dit door hun hierna de gave van de Heilige Geest te schenken. Dit bleek door het spreken in talen en het profeteren, wat gaven van de Heilige Geest zijn (Hand. 19:1-6). Efeze was een stad waar veel buitenlanders verbleven, die allerlei talen spraken. In de loop van de tijd zijn velen uit de Joden en uit de volken aan de gemeente toegevoegd en ontvingen ook zij de Heilige Geest.

God schenkt de Heilige Geest, zoals Hudson Taylor het verwoordde, alleen aan hen die Hem echt willen geloven en gehoorzamen. Dit maken de volgende Bijbelgedeelten duidelijk:

- ‘(...) de Heilige Geest, Die God gegeven heeft aan hen die Hem *gehoorzaam* zijn’ (Hand. 5:32).
- ‘Als God dan aan hen dezelfde gave heeft gegeven, als aan ons die in de Heere Jezus Christus *geloven*’ (Hand. 11:16-17).
- ‘Hebt u de Heilige Geest ontvangen op grond van werken van de wet, of uit de *prediking van het geloof*?’ (Gal. 3:2).

(c) Verzegeling en zalving met de Heilige Geest

De Bijbel spreekt over de *verzegeling* met de Heilige Geest en over de *zalving* met de Geest. We zullen zien dat de verzegeling aangeeft dat men Gods eigendom is, terwijl de zalving ons bekwaam maakt om God te dienen. Over wat voorafgaat aan de verzegeling met de Geest lezen we in de brief aan de Efeziërs het volgende: 'In Hem bent ook u, nadat u het Woord van de waarheid, namelijk het evangelie van uw zaligheid, gehoord hebt; in Hem bent u ook, toen u tot geloof kwam verzegeld met de Heilige Geest van de belofte' (Ef. 1:13-14).

Belangrijk is dus om je af te vragen: Wat heb ik gehoord en wat moet ik geloven om verzegeld te worden? Onderstaande Bijbelgedeelten maken duidelijk dat je:

- het Woord van God moet horen en inzien dat je door je zonden van God gescheiden bent;
- dit erkent en met berouw over je zonden tot Hem gaat;
- jezelf bekeert, d.w.z. je zonden aan God en mensen belijdt en nalaat;
- gelooft dat Jezus Christus aan het kruis voor jou de straf heeft gedragen en in jouw plaats is gestorven voor je zonden. God rekent de zonden je niet meer toe, omdat Hij je ziet als met Christus gestorven. Gereinigd door Zijn bloed ben je voor eeuwig met God verzoend (Ps. 32:1-6; Spr. 28:13; Jes. 53:5-6; Hand. 2:37-38; 3:19; Rom. 3:23-25; 5:1, 10; Gal. 2:20).

Vanaf dat moment ben je in Christus een *nieuwe* schepping geworden en door de Heilige Geest opnieuw geboren. Je hebt een nieuw leven ontvangen, het eeuwige leven, en dat houdt in het kennen van de Heere Jezus en het voor eeuwig met Hem verbonden zijn (Joh. 17:3).

Bovendien heeft God eenieder die in de Heere Jezus gelooft en Hem als Verlosser heeft leren kennen, aangenomen (of: geadopteerd) als een zoon van Hem (2 Kor. 5:17; Ef. 1:5; 2:15; 4:24; Joh. 3:3-8; 1 Petr. 1:1, 23; Joh. 17:3; Joh. 1:12-13; 1 Joh. 3:1-2). Om dit te bevestigen zet God Zijn stempel op ons: Hij verzegelt ons met de Heilige Geest. Die komt in ons wonen en gaat nooit meer weg. Dit zegel is Zijn eigendomsrecht op ons en tevens het onderpand van de verkregen verlossing. Ik ben verlost en eenmaal zal ik ook een verheerlijkt, hemels lichaam ontvangen, gelijk aan dat van de opgestane Mens Christus Jezus.

Dit onderpand, de Heilige Geest, is als het ware een 'voorschot' op wat we straks nog zullen ontvangen (2 Kor. 1:21-22). Bovendien is de liefde van God in onze harten uitgestort door de Heilige Geest (Rom. 5:5). De Geest geeft ons de innerlijke overtuiging voor eeuwig Gods eigendom te zijn (Rom. 8:15-17; Gal. 4:4-7). De

zalving van (of: met) de Heilige Geest maakt ook dat we daardoor in staat zijn de dingen te begrijpen die God ons heeft geopenbaard in Zijn Woord. De Heilige Geest maakt ons ook ertoe geschikt om God te dienen en als een koninklijk priesterdom Zijn deugden te verkondigen. Voor de dienst aan God werden vroeger ook priesters, koningen en profeten gezalfd (vgl. 1 Petr. 2:5, 9; 1 Joh. 2:20, 26-27; Openb. 1:6).

Bij de reiniging van de melaatse onder de wet zien we hiervan een prachtige illustratie. De melaatse is een beeld van de zondaar, die aan de gevolgen van zijn ziekte – de zonde – zal sterven. De melaatse moest bij de priester worden gebracht en zich met water baden. Daarna werd er door de priester bloed op de rechteroorlel, de rechterduim en de rechter grote teen gestreken. Vervolgens werd op dezelfde lichaamsdelen ook olie gestreken (Lev. 14:8-20).

Dit uiterlijke ritueel geeft een geestelijke werkelijkheid weer. Wij zijn vanwege onze zonden onrein, en daardoor geestelijk gescheiden van God. Als gevolg hiervan zal bij het sterven en na de opstanding ook de eeuwige scheiding van God plaatsvinden. Maar God Zelf heeft een unieke oplossing gegeven om ons te reinigen van onze zondige staat; die vreselijke toestand is door de zondaar zelf niet te veranderen. Zoals de Israëliet destijds mag nu ook iedereen naar de Priester, d.i. de Heere Jezus gaan. Hij dient wel te erkennen dat er aan hem niets meer rein is. Door de zonde is de mens totaal verontreinigd.

Als iemand het Woord van God op zichzelf toepast en zich hierdoor reinigt, dan past de Heere Jezus Zijn offerbloed op hem toe en wordt hij met God verzoend en gereinigt van zijn zonden. En hij ontvangt de zalving met de Heilige Geest, Die hem geschikt maakt om voor God te leven en Hem te dienen. Zoals dit bij de Israëliet letterlijk gebeurde, dienen nu onze zintuigen en onze handel en wandel in geestelijk opzicht volledig onder de kracht van het bloed van Christus te worden gebracht en van de olie, d.i. de kracht van de Heilige Geest.

(d) De gaven van de Heilige Geest

We zagen eerder al dat de gelovigen op de Pinksterdag door de Heilige Geest tot één lichaam zijn gedoopt. Samen vormen zij vanaf die dag de gemeente van Jezus Christus. Hij is het hemelse Hoofd van dit bijzondere lichaam op aarde; en de gelovigen zijn afzonderlijk leden hiervan. De wereldwijde gemeente bestaat uiteindelijk uit alle gelovigen vanaf de Pinksterdag tot de opname, de dag waarop Hij ons allen tot Zich trekt en opneemt in de hemel. Ook de ontslapen gelovigen horen erbij, want de Heere Zelf zal met een geroep, met de stem van een aartsengel hen opwekken uit de dood. Samen met de dan nog levende gelovigen op aarde

zullen wij in een ondeelbaar ogenblik een hemels lichaam ontvangen en worden weggenomen de Heere tegemoet in de lucht. Zo zullen wij altijd met de Heere zijn (1 Thess. 4:13-18).

Een ander aspect is de gemeente als het totaal van alle levende gelovigen wereldwijd, op een gegeven moment op aarde. Daarnaast kun je ook spreken van de plaatselijke gemeente, het geheel van de gelovigen in één bepaalde plaats. Dit is een nog kleinere cirkel. Toch gaat het om de ene gemeente. Eerder zagen we al dat de gemeente de *woonplaats* is van de Heilige Geest. Je kunt de gemeente ook de *werkplaats* van de Heilige Geest noemen, want door de gaven die Hij heeft gegeven is God in en door hen werkzaam.

In Romeinen 12 worden allen die weten door genade gerechtvaardigd te zijn door het geloof ertoe opgeroepen hun lichamen aan God toe te wijden als een levende offerande. Dit is onze redelijke godsdienst. Daarbij moeten wij steeds Gods wil zoeken en in bescheidenheid denken en handelen met de *genadegaven*, die God aan ieder van ons heeft toebedeeld naar de maat van het geloof.

In 1 Korinthe 12 ligt het accent op de gaven van *de Geest*. Gelovigen dienen zich bewust te zijn van de verscheidenheid van gaven die er is en zich bij het uitoefenen van hun eigen gave af te vragen: Is het nuttig voor de ander. Dank ik de Heere voor de ontvangen gave, of ben ik jaloers op de gave die anderen hebben ontvangen? Is de insteek dus het zorgdragen voor het welzijn van de ander, en ben ik bereid om met andere leden van het ene lichaam mee te lijden? De hoogste gave is de liefde, jaag hiernaar!

In Efeze 4 wordt ons geleerd dat *Christus* de gaven geeft. Hij heeft de satan overwonnen en zijn vroegere gevangenen verlost en met Zich meegevoerd naar de hemel. Hij is daar immers al als ons Hoofd. Wij, de leden van Zijn lichaam, leven nu nog op aarde. Maar als teken van Zijn overwinning deelt Hij de geestelijke gaven uit. Het lichaam is compleet, evenals dat van een pasgeboren baby. Maar het dient nog te groeien, doordat anderen door onze dienst worden toegevoegd en de leden persoonlijk groeien in het geloof.

De gaven zijn van God afkomstig

'Ik roep u er dan toe op, broeders, door de ontfermingen van God, om uw lichamen aan God te wijden als een levend offer, heilig en voor God welbehaaglijk: dat is uw redelijke godsdienst. En word niet aan deze wereld gelijkvormig, maar word innerlijk veranderd door de vernieuwing van uw gezindheid om te kunnen onderscheiden wat de goede, welbehaaglijke en volmaakte wil van God is. Want

door de genade die mij gegeven is, zeg ik ieder onder u niet hoger te denken dan hij moet denken, maar laat hij denken in bescheidenheid, naar de mate van geloof zoals God die aan ieder heeft toebedeeld. Want zoals wij in één lichaam vele leden hebben en de leden niet alle dezelfde functie hebben, zo zijn wij, hoewel velen, één lichaam in Christus, maar ieder afzonderlijk leden van elkaar. En nu hebben wij genadegaven, onderscheiden naar de genade die ons is gegeven: hetzij profetie, naar de mate van het geloof; hetzij dienstbetoon, in het dienen; hetzij wie onderwijst, in het onderwijzen; hetzij wie bemoedigt, in het bemoedigen; wie uitdeelt, in oprechtheid; wie leiding geeft, met inzet; wie zich over anderen ontfermt, met blijmoedigheid' (Rom. 12:1-8).

Zoals een natuurlijk lichaam optimaal functioneert als het compleet is, en niet ziek, zo is het ook in de gemeente als het lichaam van Christus. Elk lid, elk orgaan, dus elke gelovige is nodig om dit lichaam goed te laten functioneren. Dit geldt niet alleen voor de gaven die op de voorgrond treden, zoals God die geeft aan gelovigen die door toespraken gelovigen bemoedigen, opbouwen of onderwijs geven. Juist de leden van het lichaam die je niet ziet, organen zoals het hart, zijn van levensbelang. Hierbij kun je denken aan gelovigen die nooit op de voorgrond treden, maar die voorbede doen voor anderen of die in de persoonlijke sfeer tot grote zegen zijn. Hierdoor tonen zij een hart te hebben voor de andere leden van het lichaam van Christus, de gemeente.

De bron waaruit God de gaven schenkt, is Zijn genade en gunst. Anderzijds heeft het ook te maken met het *geloof* van hen die een gave hebben ontvangen. Het zijn echter niet allemaal dezelfde gaven. Dat wat God specifiek aan jou heeft gegeven, moet je ontdekken en vervolgens gebruiken. Daarmee kun je God en de medegelovigen dienen. Welke gave jij hebt ontvangen, ontdek je in de praktijk door jezelf voor anderen in te zetten. In deze verzen in Romeinen 12 worden zeven gaven apart genoemd, terwijl op andere plaatsen nog meer gaven voorkomen:

- *Profetie*: een profeet brengt de mensen (terug) tot God. Dit kan zijn door te spreken tot opbouw, vermaning en vertroosting (1 Kor. 14:1-3). Of zoals ook in het Oude Testament: aankondigen wat God gaat doen wanneer men ongehoorzaam is, want de gevolgen zal men dan moeten dragen. Het kan ook gaan om het ontvangen van een zegen, als men zich bekeert van een dwaalweg. Dit profeteren dient niet verder gaan dan wat jezelf hebt verwerkt in je leven.
- *Dienstbetoon*: deze gave moet in overeenstemming zijn met het dienen van anderen. Niet boven de ander gaan staan, maar ernaast.

- *Onderwijzen*: door die gave te gebruiken, leert men onderricht te geven. Wanneer je anderen onderwijs geeft, moet je dit ook zelf in de praktijk brengen.
- *Bemoedigen*: het is heel belangrijk om anderen te bemoedigen en te stimuleren in hun dienst, of als iemand het moeilijk heeft, een arm om zijn schouder te leggen.
- *Uitdelen*: dit kan zowel om het uitdelen van geestelijk voedsel als van materiële en praktische zaken gaan. Je moet het echter nooit voor de mensen doen om gezien te worden.
- *Leidinggeven*: niet iedereen kan dit. Je moet niet snel ongeduldig worden, maar door je eigen gedrag de ander voorgaan. Het kost energie om jezelf in te zetten en ook om als gemeente de Heere Jezus te volgen. Zo kunnen we samen optrekken en anderen stimuleren zich ook in te zetten, zodat ieder doet wat hij kan doen.
- *Zich over anderen ontfermen*: de Heere Jezus heeft gezegd dat het zaliger is te geven dan te ontvangen. Altijd geven is echter niet gemakkelijk, vooral wanneer je geen resultaat ziet.

Om anderen te dienen staat de *liefde* voorop. Het moet oprecht zijn. Er is een groot onderscheid tussen lief doen en uit liefde handelen. Wacht niet tot je ontvangt, maar geef zelf! Wees vurig van geest, straal de energie uit die God je heeft gegeven.

Wie wil je dienen? Jezelf of de Heere Jezus? Besef dat je een heerlijke hoop hebt, want straks ben je bij Hem in de heerlijkheid. Alles wat gedaan wordt uit liefde voor Jezus houdt zijn waarde en zal eeuwig bestaan. Het gebed is onze communicatie met God. Hij is de krachtbron voor alles wat we nodig hebben voor onze dienst. Er is in velerlei opzicht nood in deze wereld. We kunnen niet iedereen helpen. De huisgenoten van het geloof gaan voor. Stel je huis open, je weet nooit wie je binnenhaalt. Het zijn niet allemaal probleemgevallen. Misschien ontvang je wel een engel (Hebr. 13:2).

Er zijn vele gaven, maar één Geest

'Wat nu de geestelijke gaven betreft, broeders, wil ik niet dat u onwetend bent. U weet dat u heidenen was, weggetrokken naar de stomme afgoden. Zo liet u zich meevoeren. Daarom maak ik u bekend dat niemand die door de Geest van God spreekt, zegt: Jezus is een vervloekte. Ook kan niemand zeggen: Jezus is Heere, dan door de Heilige Geest. Er is verscheidenheid van genadegaven, maar het is dezelfde

Geest. Er is verscheidenheid van bedieningen, en het is dezelfde Heere. Er is verscheidenheid van werkingen, maar het is dezelfde God, Die alles in allen werkt. Aan ieder echter wordt de openbaring van de Geest gegeven tot wat nuttig is voor de ander. Want aan de één wordt door de Geest een woord van wijsheid gegeven en aan de ander een woord van kennis, door dezelfde Geest; en aan een ander geloof, door dezelfde Geest, en aan een ander genadegaven van genezingen, door dezelfde Geest; en aan een ander werkingen van krachten, en aan een ander profetie, en aan een ander het onderscheiden van geesten, en aan een ander allerlei talen, en aan een ander uitleg van talen. Al deze dingen echter werkt één en dezelfde Geest, Die aan ieder afzonderlijk uitdeelt zoals Hij wil' (1 Kor. 12:1-11).

De Heilige Geest heeft aan al de leden van dit lichaam, de gemeente, een geestelijke gave gegeven. Hierin is wel een grote verscheidenheid; er zijn eervolle en minder eervolle gaven, maar ze zijn allemaal nodig tot wat nuttig is voor de ander (1 Kor. 12:12-31).

De gaven komen van de verheerlijkte Christus

'Maar aan ieder van ons is de genade gegeven naar de maat van de gave van Christus. Daarom zegt Hij: Toen Hij opvoer in de hoogte, nam Hij de gevangenis gevangen en gaf Hij gaven aan de mensen. Wat betekent dit 'toen Hij opvoer' anders dan dat Hij ook eerst neergedaald is in de diepten, namelijk de aarde? Degene Die neergedaald is, is ook Degene Die opgevaren is ver boven alle hemelen om alle dingen te vervullen. En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten tot het werk van dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus, totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus' (Ef. 4:8-13).

De Heere heeft sommigen als apostelen aan de gemeente gegeven en anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als herders en leraars. De apostelen en profeten heeft God gegeven om de gemeente te grondvesten. Zij bouwden op de Hoeksteen, d.i. Christus (Ef. 2:20). De voorwaarde voor een taak als apostel was dat iemand met de discipelen de Heere Jezus drie jaar had gevolgd en getuige was geweest van Zijn opstanding uit de doden (Hand. 1:21-26). Zij hebben gepredikt en hun boodschap vastgelegd in het Nieuwe Testament. Dit is geschreven door vier apostelen: Mattheüs, Johannes, Petrus en Paulus. En door vier profeten: Markus, Lukas, Jakobus en Judas. Deze vier profeten

hebben de Heere Jezus persoonlijk gekend, of hebben hun informatie rechtstreeks van de apostelen ontvangen.

Jakobus en Judas waren halfbroers van de Heere Jezus; Markus en Lukas waren metgezellen van de apostelen op hun zendingsreizen. Ook nu zijn er gelovigen die een gave hebben ontvangen en door de Heere worden uitgezonden naar gebieden waar geen gemeente is, om daar als eerste het Woord van God te prediken. Zij zijn geen gezonden apostelen zoals de twaalf apostelen. Het Griekse woord 'apostolos' heeft de algemene betekenis: 'iemand die gezonden is met een opdracht'.

Verder heeft Hij sommigen gegeven als evangelisten. De eerste bekende evangelist was Filippus (Hand. 8). Door de prediking van de evangelieboodschap komen mensen tot bekering en worden zondaars tot de Heere Jezus geleid, zodat zij worden gevoegd bij de gemeente (Hand. 9:27; vgl. 2 Tim. 4:5). Een gave als profeet dient ertoe afgedwaalde gelovigen terug tot God te brengen, te vermanen of te bemoedigen. Soms ook om aan te kondigen wat er gaat gebeuren. Profeten hebben de gave om te spreken tot *het geweten* van de gelovigen. Weer anderen hebben de gave ontvangen van herder, zij reiken geestelijk voedsel aan en dragen zorg voor zwakke en gewonde gelovigen. Zij spreken tot *het hart*. Weer anderen geeft God de gave van leraar, om onderwijs in de leer te kunnen geven. Zij spreken meer tot *het verstand*. Zo zien we het onderscheid in personen die een zgn. gave van het woord hebben ontvangen.

Al deze gaven zijn nodig om de heiligen toe te rusten en te volmaken, tot opbouw van het lichaam. Zodat wij groeien naar volwassenheid, en wij tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God komen. Het gaat van kind naar jongeling, en van jongeling tot een vader in het geloof (Hebr. 5:11-14; 1 Petr. 2:1-2; 1 Joh. 2:12-16). Het streven van elke gelovige moet zijn om te worden zoals de Meester (Matt. 10:24).

(e) Vervuld zijn met de Heilige Geest, vol zijn ervan

Van de Heere Jezus staat geschreven dat God Hem de Geest niet met mate gaf (Joh. 3:34). Hij was altijd vol van de Heilige Geest (Luk. 4:1). Dit was een zevenvoudige volheid, zoals Jesaja al had verwoord:

'Op Hem zal de Geest van de Heere rusten:

de Geest van wijsheid en inzicht,

de Geest van raad en sterkte,

de Geest van de kennis en de vreze van de Heere' (Jes. 11:2).

We hebben gezien dat iedere gelovige de Heilige Geest inwonend heeft, sinds de Geest op de Pinksterdag is uitgestort. Helaas is niet iedere gelovige vol van de Geest, zoals dat bij de Heere Jezus het geval was, en ook bij Stefanus en Barnabas (Luk. 4:1; Hand. 6:3, 5; 7:55; 11:24). Toch zijn alle gelovigen ertoe geroepen vol (of: vervuld) te zijn met de Geest (Ef. 5:18-20). Dat wil zeggen: zó vol ervan te zijn dat het hart ervan 'overloopt'.

Van Johannes de Doper en zijn ouders, van Petrus, de andere discipelen en ook van Paulus staat geschreven dat zij vervuld waren met de Heilige Geest (Hand. 2:4; 4:8, 31; 9:17; 13:9, 52). De vervulling met de Heilige Geest werd zichtbaar in verbinding met een specifieke dienst voor God, die langere of kortere tijd kon duren. Helaas zijn er diverse oorzaken dat gelovigen niet altijd vervuld zijn met de Heilige Geest.

Het Woord van God, door de Heilige Geest toegepast op het hart van de mens, wordt vergeleken met een vuur (Jer. 23:29). Het vuur heeft verschillende eigenschappen: het *verteert* de dingen die je erin werpt en het reinigt en loutert, het geeft *warmte* en het geeft *licht*. Dit vuur wordt in het leven van de gelovigen zichtbaar en merkbaar, wanneer zij verkeerde dingen (zonden) in hun leven veroordelen en wegdoen. Daarna kunnen zij Gods licht verspreiden en wordt Zijn liefde en warmte voelbaar in hun leefomgeving.

(f) Leiding en wandel door de Heilige Geest

'Dus is er nu geen verdoemenis voor hen die in Christus Jezus zijn (...). Want de wet van de Geest van het leven in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet van de zonde en de dood. Als u echter door de Geest de daden van het lichaam doodt, zult u leven' (Rom. 8:1-17). We zien hier twee aspecten van de verlossing: ten eerste, Gods werk *voor ons*. Christus stierf in mijn plaats. Ten tweede, Gods werk *in ons*. Christus stierf voor ons, om in ons te komen wonen door Zijn Geest.

Om de inwoning van de Heilige Geest zichtbaar te kunnen maken, is onze eigen verantwoordelijkheid echter heel belangrijk. Zoals het jezelf dood houden voor de zonde, en onze leden in Zijn dienst te stellen (Rom. 6). Voor iemand die nog in het vlees is, die niet opnieuw geboren is, is dit onmogelijk. De Heilige Geest, Die het bewustzijn geeft dat iemand een kind, een zoon van God is, schenkt ook genade om ons als gelovigen te laten leiden. In de kracht van de Geest mogen wij wandelen als geliefde kinderen, als navolgers van God. Wij wandelen in het licht, als wijzen,

in het besef dat onze wandel, ons burgerschap in de hemel is (Ef. 5:1, 8, 15; Fil. 3:17-18).

In allerlei situaties die zich in ons leven kunnen voordoen, geeft God aanwijzingen wat wij als gelovigen moeten doen – zoals bij het nemen van beslissingen. God heeft beloofd: 'Ik onderwijs u, en leer u de weg die u moet gaan. Ik geef raad, Mijn oog is op u' (Ps. 32:8). Sinds de bekering van de zondaar tot God gelden er nieuwe leefregels, andere normen. De gelovige wil in praktijk brengen dat zijn lichaam, zijn hele wezen, voortaan in dienst van God staat. Hij is immers Zijn eigendom! Dit is ook een groeiproces. Door de vernieuwing van onze gezindheid worden wij innerlijk veranderd en kunnen wij onderscheiden 'wat de goede en volmaakte wil van God is' (Rom. 6:1-14; 12:1-2).

Gelovigen zijn tot geestelijke vrijheid geroepen en zij wensen gehoor te geven aan Gods Woord, waarin duidelijk wordt gemaakt: 'Wandel door de Geest en u zult zeker de begeerte van het vlees niet volbrengen'. Het is volgens Galaten 5:16-21 bekend wat de werken van het vlees zijn:

- a. seksuele zonden: overspel, hoerij, onreinheid, losbandigheid;
- b. godsdienstige zonden: afgoderij, toverij (occultisme);
- c. sociale zonden: ruzie, afgunst, woede-uitbarstingen;
- d. partijgeest: egoïsme, onenigheid, afwijkingen in de leer;
- e. haat: jaloersheid, moord;
- f. onmatigheid: dronkenschap, zwelgprijzen e.d.

Deze zondige werken passen niet bij het leven van de gelovige. Wil ik vervuld zijn met de Heilige Geest? Dan moet ik deze, en mogelijk nog andere zonden, wegdoen uit mijn hart. Ik moet die belijden aan God de Vader en aan de Heere Jezus. Dan wordt de relatie tussen mij en de Vader, en met de Heere Jezus als de Heer van mijn leven, weer hersteld (1 Joh. 1:8-10). Lees biddend Gods Woord, dan zal Hij je hart, je leven vervullen met de negenvoudige vrucht van de Geest (Gal. 5:22). Die vrucht bestaat uit:

- a. liefde, blijdschap, vrede (innerlijke voortreffelijkheden);
- b. geduld, vriendelijkheid, goedheid (welwillendheid tegenover anderen);
- c. geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing (andere morele eigenschappen).

(g) Voorwaarden voor een geestelijke opwekking

Het principe van een geestelijke opwekking, een herleving, zien we in het Oude Testament in Nehemia 8, en in het Nieuwe Testament in Handelingen 2. Het volk kwam bijeen en het Woord werd geopend. Gods Woord werd gelezen en het werd uitgelegd, zodat iedereen het goed begreep. Het werd zichtbaar dat het Woord echt uitwerking had. Het raakte niet alleen het verstand, maar ook het hart. Vervolgens maakten zij goede keuzes om God te dienen in overeenstemming met Zijn Woord.

Verlang jij naar een geestelijke opwekking bij jezelf en in je omgeving? Bid dan tot God en vraag of Hij je helpt de belangrijkste plaats in je leven in te nemen. En bedenk dat het grootste verlangen van God is dat Zijn Zoon, de Heere Jezus, zichtbaar wordt in jouw leven (Gal. 1:16). Bij een opwekking vlamt het vuur van Gods Geest in de gelovigen op. Er gebeuren dan twee dingen:

- a. Het Woord bewerkt verootmoediging, veroordeling en belijdenis van bedreven zonden in het hart van mensen (Neh. 8:10; Jes. 4:5; 10:17-18; Hand. 2:37), waarbij God hun de Geest van genade en gebeden schenkt (Zach. 12:10).
- b. Ook wordt door de gelovigen Gods licht zichtbaar in deze donkere wereld, en Zijn liefde wordt tastbaar in hun omgeving. Dus eerst verootmoediging (Neh. 8:10; Hand. 2:37), en daarna vreugde en blijdschap (Neh. 8:11; Hand. 2:46-47).

Nadat David had gezondigd, *bedekte hij zijn zonden*, hij stopte ze weg. Hij was *diep gevallen*. En het gevolg was dat er een geestelijke droogte ontstond. Geestelijk en lichamelijk kwijnde hij weg. Toen hij zijn zonden aan de Heere bekendmaakte en beleed, *bedekte God ze met het reinigende bloed*. Met als gevolg dat God hem weer blijdschap in Zijn hart kon geven. Hij had zijn les geleerd en die les gebruikte de Heere, zodat hij anderen kon onderwijzen. Terugkijkend op zijn leven, kon David – de man naar Gods hart – zeggen: De man die *hoog opgericht* is in Israël spreekt! Hij is door ‘de God van Jakob’ gezalfd, en spreekt lieflijke psalmen: ‘De Geest van de Heere heeft door mij gesproken, en Zijn woord is op mijn tong’ (2 Sam. 23:1-2; Ps. 32 en 51; Rom. 3:21-25; 4:6-8).

In de hof van Eden kwam de Heere God naar de mensen toe en sprak Hij met hen. Hij woonde echter niet bij hen (Gen. 3:8). Toen het volk Israël verlost werd uit de slavernij van Egypte, stond Hij als een wolkkolom overdag en als een vuurkolom in de nacht tussen hen en het leger van de farao in. Door de wolkkolom wees Hij hun de weg door de woestijn. Toen de tabernakel was gebouwd, overdekte de wolk de tent van ontmoeting, en de heerlijkheid van de HEERE, de sjechina, vulde de tent en woonde Hij daar (Ex. 13:21-22; 14:20-21; 25:8; 40:33-38). Dit was het

zichtbare teken van de tegenwoordigheid van God. Later woonde de sjechina in de tempel die Salomo had gebouwd. Ezechiël zag deze vanuit de tempel terugkeren naar de hemel (Ex. 15:17; 1 Kon. 8:10-13; Ezech. 10:4, 18; 11:23).

Toen de Heere Jezus dertig jaar oud was, daalde de Geest van God in de gedaante van een duif op Hem neer. In Hem woonde de hele volheid van God lichamelijk en Hij kon Zijn lichaam de tempel van God noemen (Matt. 3:16; Kol. 1:19; Joh. 2:19-21). Na Zijn hemelvaart kwam God opnieuw naar de aarde. Nu in de Persoon van de Heilige Geest, Die woning maakte in de gelovigen. Iedere gelovige werd vanaf die dag persoonlijk een tempel van God. En samen vormen de gelovigen ook de tempel, de woonplaats van God in de Geest (1 Kor. 3:16; 6:19; Ef. 2:19-22).

Christus spreekt door Zijn Geest tot de zeven gemeenten in Klein-Azië. Hij adresseerde de brieven aan verantwoordelijke personen in Efeze, Smyrna, Pergamus, Thyatira, Sardis, Filadelfia en Laodicea. In deze brieven toonde Hij op zeventvoudige wijze Zijn karakter als de Rechter, Die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt en te midden van de zeven gouden kandelaren wandelt. Hij is de Eerste en de Laatste, Die dood geweest is en weer levend is geworden. Hij heeft ook een tweesnijdend, scherp zwaard als de Zoon van God, ogen als een vuurvlam en voeten als blinkend koper. Hij heeft de zeven Geesten van God en de zeven sterren. Hij is de Heilige en de Waarachtige. Hij heeft de sleutel van David, en Hij opent en niemand sluit; en Hij sluit en niemand opent. Hij is de Amen, de trouwe en waarachtige Getuige, het begin van de schepping van God. Als we Hem door de Geest horen spreken, zien we Zijn beoordeling van de dingen, Zijn alwetendheid, het constateren van afwijkingen, maar ook aanmaningen en bemoedigingen, oproepen om te luisteren en beloften voor de overwinnaars (Openb. 2-3).

Totdat de gemeente wordt opgenomen in de hemel is de Heilige Geest werkzaam op aarde in de gelovigen. Opdat wij het licht van de wereld zijn, en als navolgers van Christus getuigen overal waar Hij ons zendt. De Heilige Geest is nu nog de Weerhouder, zodat de satan zijn verderfelijke werk niet volledig kan uitvoeren. Wanneer de gelovigen zijn opgenomen in de hemel zal de geest van de wetteloosheid zich ten volle openbaren. Als de tegenstander zich verheft boven al wat God genoemd wordt of een voorwerp van verering is, zodat hij in de tempel van God gaat zitten en zichzelf vertoont dat hij God is, dan zal de Heere hem verteren door de adem van Zijn mond en hem tenietdoen door de verschijning van Zijn komst (2 Thess. 2:3-8). Spoedig zullen wij samen als gemeente worden opgenomen in de hemel, de eeuwige woonplaats van God. Met dit vooruitzicht bewerkt de Heilige Geest het verlangen in ons hart om de Heere te ontmoeten in de lucht.

'En de Geest van God zweefde boven het water'.

'De Geest, en de bruid zeggen: Kom! En laat Hij die hoort, zeggen: Kom! En laat hij die dorst heeft, komen; en laat hij die wil, het water des levens nemen, voor niets'.

Genesis 1:2; Openbaring 22:17

Bijlage

Op een BHV training leerde ik ooit een belangrijke les: de zogenaamde 'driehoeksverhouding'. Om een vuur te laten branden moeten er drie elementen aanwezig zijn: het materiaal, de zuurstof en de goede ontstekingstemperatuur. Neem je een van deze drie zaken weg, of is de juiste mengverhouding tussen de drie elementen er niet, dan dooft het vuur. Je kunt het vuur doven door de zuurstoftoevoer af te sluiten en/of de ontstekingstemperatuur omlaag te brengen, dus te koelen. Zo is het ook in geestelijk opzicht, zoals hieronder wordt uiteengezet. Het vuur van Gods Geest zuivert en loutert, en het geeft warmte en licht.

Materiaal/brandstof: God woont in mensen

- Iedere gelovige is een tempel van de Heilige Geest (1 Kor. 3:16; 6:19).
- Ons lichaam is een aarden vat met daarin een schat (2 Kor. 4:6-7).
- Een vat dat eerbaar en zwak is (1 Thess. 4:4; 1 Petr. 3:7).
- In ons en door ons wil God zichtbaar zijn in de wereld (Ef. 2:20-22; 1 Petr. 2:5, 9).
- Johannes de Doper was de brandende en lichtgevende lamp (Joh. 5:35).

Zuurstof: de wind (*Gr. pneuma*), Gods Geest laten waaien

- Ontwaak noordenwind, kom zuidenwind, doorwaai mijn hof (Hoogl. 4:16). Bid om de frisse, aangename wind van de Heilige Geest.
- Geef gehoor aan de oproep om vervuld te zijn met de Geest (Ef. 5:18).

- De wind blaast waarheen hij wil (Joh. 3:6). Sta open voor de leiding van Gods Geest, die kan plotseling uit een andere richting komen. Sluit je hiervoor niet af!
- Weersta de Heilige Geest niet (Jes. 63:10; Hand. 7:51). Dat betekent: niet willens en wetens tegen Gods Woord ingaan.

Ontstekings temperatuur: het werk van de Heilige Geest doven, of aanwakkeren door een:

Negatieve katalysator

- De liefde laten verkoelen (Matt. 24:12).
- De Heilige Geest bedroeven door ongehoorzaamheid (Jes. 63:10; Ef. 4:30).
- Koud noch warm zijn (Openb. 3:15-16).
- Het werk van de Heere met lauwheid verrichten (Jer. 48:10).
- De Heilige Geest uitblussen (1 Thess. 5:19).
- Het hart blijft koud, ook als je geweldige dingen hoort over de Zoon (Gen. 45:26, 28).

Positieve katalysator

- Vurige liefde hebben voor anderen (1 Petr. 1:22).
- God wil graag dat je een brandend hart hebt, warm loopt voor 'nieuwe' dingen die je hoort uit Zijn Woord over de Heere Jezus, maar ook voor dingen die je voor Hem kunt doen (Luk. 24:32).
- Wees vurig van geest. Zoals Apollos: vurig van geest sprak en onderwees hij nauwkeurig de dingen van de Heere (Rom. 12:11; Hand. 18:25).

OudeSporen 2021

